

עין משפט
גרי מצוה

בא א מ"י פ"י מהל'
קרבן פסח ס"ו ה':

מוסף רש"י

מצוה שחל שמיני
שלו בערב הפסח.
שטל והערב משו
כשמיני, נכנס כשמיני
למחנה ליה לשר הקור
שלו נתקדש בקדושת
עשה, דכמיני נקדש
ויקרא י"ז והפסח הכהן
המזבח לא יאיש המזבח
ואתם למי ה' וז',
ובערה עמה לא היה
נכנס אלא תמידי ירו
לכבות לפי שאין מחוסר
ספרים נכנס לה, כדלמיני
כמות (ח) טעם היה
לברות טבול יום, עד
טומאתו בן לרבות מחוסר
ספרים, שם נכנסו
למקדש חייבין כות
פסחים י"ז וראו קרי בו
ביום, ודעה מחמת ליה,
כדלמיני בללו דברים
(י) דבעל קרי משתלה
חזן לשני משה ועובל
לקריי, ולגרמיה טבל
מחמתו (ט"ז) אצ"ט
שאין טבול יום אחר
בכנס, שטבול יום אחר
דקרי אפי' נכנס, דמיני
דברים (כ) כי היה כן אש
וי' וכל השם יח' אל
מן המחנה (פסחים ט"ז)
א': דקשר טבול יום דוב
כז דמי היה לטבול יום
דקרי (פסחים כ"ג) זה
בכנס, לר' הית' להכניס
ידו להכבות בני שטל
פסחי לניד (פסחים ט"ז)
ומכתי ידו לשורף לית
מדם אלאם ויטלו השמן
על הטהרה כדי שיעור
לאכלל פסחי לערב, והוא
לוחקו עליו אלא היה לא
שמן לעורה, דטבול יום
נכנס לעורה ככתב (ובכ"ז)
(שם) שיש שיבא עשה,
דפסח, טבול יום ברת
וירדה עשה, טבול יום
ברת הית, שאין בו
כרת אלא בערה, ולי
משום נמנעו דיו לעשה,
הא אחריתו ללגעתו,
קדושים כפי' (כ"ג) אלא
למי' ציאה במקל' לל'
שמה ציאה ויחל למי'
הואל והותרה לו איה
ציה מקל' ללגעתו,
אש' שטנע כרת משום
מחוסר ספרים והיתו
הככות דנתיב לפי ה',
הותרה לו אף לקריי
(פסחים ט"ז) דבר תורה
אפילו עשה לית ביה,
עשה שאין בו כרת דקאמר
תנא כדכתיב לוי דוקא,
דלפניו עשה אין זו בטול
יום מחמתו ליה, אלא
דכנתן הוא וקיל' דכתיב
מחמתו מחמתו ספרה
קאמר (שם) א': דקשר
טבול יום דוב כז דמי
דברים (ח) ה' ה' ה'
החדשה, הר' הית'
שמדוע נה' ככלפסחיה
וקרי לה חדשה מפני
חיותו שפירשו והוספו על
קדושתו בן יום ואחריו
טבול יום לא יכנס, וה' וה'
גמר ה' יחזן מנייה דבר
זה חדש וזני פסח לא
העמידו דכתיב לאשר
דבעל קרי מלפני אלא
החירוהו לערב שאל

ז:

ת"ל כי בחטאת האשם הוא, והשתא לא נריך קרא דושטת את
הכנס דכולה מילתא מיניה גמר מהיקשא ונדיש אחיה ממומן
(ובחיים דף מט.) מוכי ליה לעכב:
למאי דנפק נפק, דהיינו מתן כהונת ושחיטת לפון שמוכו בהדיא
ולמאי דלא נפק כגון מתן
דמים ואימורים לא נפק ולא יהיה זו
מתן דמים ואימורים עד שיתכב
בהדיא: **וראה** קרי בו ביום
וובב'. פירש בקונטרס דלהכי נקט
קרי ולא טמא שרץ ונבילה דטמא
שרץ ואפי' טמא מת נכנסים במחנה
לניה כדלמר צבי' אלו דברים (פסחים
ט"ז) דלפי' מת עלמנו נכנס שנלמר
ויקח משה את עלמות יוסף עמו
היינו עשה דרבנן וכדמפרש ר' יוחנן
דלמר וידעה עשה שאין זו כרת
היינו עשה דרבנן וכדמפרש ר' יוחנן
וטמא מת אין נכנס בחיל נמי
מדרבנן דמתן במסכת כלים (פ"א
מ"ח) הילן מקודש הימנו שאין
עשנו עשה נשים מקודשת הימנו שאין
טבול יום נכנס לשם וכל טבול יום
איירי בין דבעל קרי בין דטמא מת
שרץ ונבילה דקא איירי כזו התם
לעיל וארי' דנקט בעל קרי לרבותא
דלע"ג דאשתלה חזן ל' מחמת
המירו לו חכמים ליכנס דבמקום
כרת לא העמידו דבריהם ואל' צפ'
היה טבול (סוטה דף כ: ושם) דקמיני גבי
סוטה וזה אומרים הוציאה הוציאה
שאל טמא העורה ופריך מהא דאפילו מת עלמנו שרי ומאי קושיא
והא מדרבנן אסור וסריך ר"ת שאל גזרו אלא שאל יכנס אכל אס
הא כבר שם לא גזרו עליו שאל כיון דמדאורייתא שרי ליכנס שם
ודוקא מהא דלמיינן בפרק הנשרפים (פסחים דף פ"א) כהן ששימש
בטומאה אחיו נכנסים מוציאו מוחו בגיזוין
משמע דאין מוציאו אלא מחזן לעורה שהוא מחנה שכניה וממיתין
אוחו בעורת ששים כיון שסבר היה שם ור"י מפרש דבטויה דייק
מדקמיני הוציאה הוציאה תרי זמיני דאי לאו דהוי אסור דאורייתא לא
עורת משום מקודשת הימנו שאין טבול יום נכנס, שהיה לריך ללא
להר הבית לעמוד נקטור ולהכניס ידיו לעורה וליתן לו מן הדם
בזהות ושערי נקטור לא נתקדשו כדלמיני כבי'ד לולין (פסחים דף
פ"א) ושם) שכל העשרים נתקדשו חזן משערי נקטור ששם מנורע
לעני ומכניס ידיו לכהונת ואל"ת למה נמנעו כבי'ל כן נתקדשו
פני ה' דלא הוי בצארי העורה ואין נראה דאי הוה קדוש כקדושת העורה הו
מנורעים שיעמדו שם שיגין עליהם השער בחמה מפני החמה ובגמשים מפני הגשמים: **מו"ב** יבא עשה שיש בו ברת כו'. ללא
מילתא דפסיקה היא דש מקומות שהעמידו דבריהם במקום כרת כדלמיני בפסחים בפרק האשה (דף כ"ג). אלא כחן לא היה נראה לחכמים
להחמיר: **ר"ב** יוחנן אמר דבר תורה אפי' עשה אין בו. רבי יוחנן לא אחא לפלוגי אכרייתא דלאו תנא הוא כדמוכח בפרק קמא
דמכות (דף ת.ו.) דמשי ארבע תנא הוא ופלוגי ולא בעי לשנויי הכי לר' יוחנן אפי' דיש לדחות דר' יוחנן (א) *ממני' דכלים (פ"א מ"ח) דתני
עורת משום מקודשת הימנו שאין טבול יום נכנס לשם אלא הרי הית חזיל שרי והיינו מדרבנן דאי מדאורייתא אסור ליכנס במחנה לניה
אס כן צהר הבית נמי ליחסר דמפתח הר הבית עד שער נקטור מחנה ליה כדתיבא בתוספתא ובספרי מכל מקום אין נראה דלפניו
בריייתא דהכא אמתני' דכלים אלא רבי יוחנן לפרושי כדתיבא אחא דעשה דקמיני לאו דוקא ולאו משום דסבר רבי יוחנן טבול יום דוב לאו
כז דמי דהא רבא אית ליה דרבי יוחנן בסוף האשה (פסחים כ"ג). ורבא אית ליה כפ"ב דכריתות (דף י.) דמחוסר ספרים דוב כז דמי אלא
דוקא לענין פסח הבא בטומאה דלא יאכלו ממנו זבין וזבות ונדות ויולדות קאמר דכז דמי להכי מיימי לה כדכריתות אכל לענין ציהת במקדש
לאו כז דמי וינחא השתא ברש"י פ"ב דובחים (דף י"א) מסיק לבי' דמחוסר ספרים דוב כז דמי ובפרק ג' מיניס (מ"ז דף מה.) מסיק
דאפילו טבול יום דוב לאו כז דמי אלא היה דובחים לענין פסח הבא בטומאה והיה דעור לענין ציהת במקדש והא דמשמע בהיהו
סוגיא דג' מיניס דאפילו נלמר טבול יום דוב לאו כז דמי אסור ליכנס למחנה ליה ומקרא דרש"י התם ארי' דהתם כז בעל ג'
לריות דלכא תרתי שהוא טבול יום ומחוסר ספרים ואפי' דבשמעתין נמי כראה קרי זו ביום דהוי טבול יום ומחוסר ספרים שרי
מדאורייתא היינו משום דלינו על טומאה אחת אלא יום א' יבנם דבנהה ליה. ואל"ת מנא ליה שחדשו מטבול יום דלמא חדשו מטמא
מת עלמנו וש לומר דמשמע ליה שאל חדשו אלא על החזר וחזר היינו עורת נשים כדמוכח ביהובאל (מד) ואילו טמא מת אסור אפי'
בחי' **ואמר** עולא מה ששם כו'. פירוש כיון דביאה במקל' שמה ציהת מה טעם התירו חכמים להכניס ידיו לכהונת ואס
תאמר וכיון דשמה ציהת ואפילו הכי שרי מקל' משום דאי אפשר צענין אחר אי' כולו נמי ליסתי יו"ל דלא ינחא שידעה ציהת כולו
דכתיב בהדיא ולא המקדש לא תנא אכל ציהת במקל' לא כתיב ציהת אלא מהיקשא גמר לה עולא התם מה נגיעה בידעה ציהת שמה נגיעה
אף ציהת במקל' כו' ועוד יש לומר כיון דאפשר על ידי ציהת במקל' אס יכנס כולו חייב מידי דהוה אהיה לו דרך קצרה וצא לו בצדוכה:
מי

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

פרי איסורי. אשת אח ואחות אשה: **הואיל ואיסורי**. איסור אשת אח
שהיה עליה כשמת אחיו בלא בנים איסורי נמי איסור אחות אשה:
שמהו שלו. שמהו יום הצלות קרבנותיו ולריך בלא צהר הבית ולעמוד
בשער נקטור ולהכניס ידיו לעורה ליתן מן הדם לכהונת (א) **וראה קרי**.
להכי נקט קרי ולא טומאת שרץ
וככלה דטמא שרץ ואפי' טמא מת
נכנסין להר הבית כדמפרש בללו דברים
(פסחים דף ט"ז) שנלמר(ד) ויקח משה
את עלמות יוסף עמו ושערי נקטור
לא נתקדשו כקדושת עורה כדלמיני
כבי'ד לולין (שם דף פ"א) והרי הן כהר
הבית ויכול טמא מת ליכנס לשם אכל
בעל קרי משתלה חזן לשני ממונת כז
כדמפרש בללו דברים (שם ט"ז) וכל זכאי
לכרות בעל קרי: **ועל**. לקריי:
אפי' טבול יום אחר דקרי אינו
נכנס להר הבית דכל טבול יום הרי
הוא בטומאה עדיין לתרומה ולקדשים
ולמקדש: **זה**. יבא להר הבית
ויכניס ידיו לכהונת ויטהר לאכול
פסחו לערב: **ציאה עש** דפסח שיש
בו כרת. דלס לא יכניס ידיו לכהונת
לא יטהר לאכול פסחו לערב: **וידעה**
עשה. דוישלמו מן המחמסה(י) שאין זו
כרת שאין עושה כרת אלא על ציהת
עורה וזה לא יכנס לעורה אלא לשערי
ניקטור שלא נתקדשו ויכניס ידיו
לכהונת ויטהר מלרעמו וישלם פסחו
לעורה לשחות וערב ששמו
יטהר מקריי: **ועמוד** **יושפט**.
אחיו היום נטוהו ישראל מטומאה
למחנה ליה. להר הבית: **ואמר עולא**.
במסכת זבחים (דף כ"ג) דלמר עולא ציהת במקל' שמה ציהת
ואומניניה מהא דקמיני זה נכנס ומכניס ידו לכהונת ואס
אמרת ציהת במקל' שמה ציהת נמי נמי דנכנס להר הבית משום
דעשה שאין זו כרת הוא לכהונת הכי מני מעיל ידיה אידי ואידי
עשה שיש בו כרת הוא דקיימא לן בנחוחות כדקמיני רבה (דף כ"ז):
מחוסר ספרים שנוכנס למקדש עושה כרת ואין לריך לומר טבול
יום ושאר כל הטמאים ושני עולא שאני מזרוע הואיל והותרה
ליו ציהת במקל' ללרעמו שהרי עדיין מחוסר ספרים הוא ובכרת
הותרה לו מן המורה ציהת זו במקל' הותר נמי לקריי. אלא
הואיל ואיסורייהו חזר אסורא איסורייהו נמי איך דהוה גביה:
מינא

מסורת הש"ס

(א) פסחים כ"ג, זבחים כ"ג;
(ב) פסחים כ"ג, זבחים כ"ג;
זבחים כ"ג, פ"א (א) ז"ל
רבי יבא, זבחים כ"ג;
(ד) שמות י"ג, (א) (במדבר
ט"ז).

תורה אור השלם

1. וישנו את הכבש
במקום אשר ישחת את
החטאת ואת הקדש
במקום הקדש כי
כחוקת הקדש הוא
לכחן קדש שקדים
הוא: ויקרא י"ג
2. והצטור והושפט בקהל
היורה וירושלם בבית יו
לפני הקדש הקדש:
וכרי זבחים ב כ ה

גליון הש"ס

גם ידיו כבת שמיני. פ'
יחא דף מ ע"ב מדיה מה
מקום: שם בבתי ויחזק
באחת את. חנו' לילין
פ"ב דיה לא עשה שיש
כרת מה להס גני פה
מיני אחות אשה מלשת
אח: רוב' דיה רבי ויחזק
אפי' רבי ויחזק
בבתי רבתי. וכן יאיה
מחמי פ"א מיל' דתמי
כח יכס לו בלא אחי
הסגנון:

הגהות הב"ח

(א) נבי אלא סרי' חמי
אחות אשה כמת תני
מלשת אח: (ב) רש"י דיי
שמיני שלו ובי' הים
לכהונת. יב' פ"א
שעומד שם המצוה
ומכניס ידיו לכהונת
שמשולח
חזין ל' מחמתו בשמיני
שלו הותר לבא בשחי
מחמתו אבל בעורה
אינו נכנס כדאיתא
במס' מכות דף ת טבא
יהיה לרבות טבול יום
עוד טומאתו בו לרבות
מחוסר ספרים ובטמא
עוד טומאתו בו לרבות
אפשר שלא יפסל
ביצוא הרבנות ידיו
ביאה מקדש היא
כמצוה ולא שמה
ביאה הלכך מזה עליו
והוא עומד בשער
נקטור: (א) רוב' דיה רבי
דרי סבר מחמי:

הוספות ישנים

הואיל והותר ללגעתו
הותר לקריי. ואל"ת אי
מאי קאמר לעיל מטעם יבא
עשה שיש בו כרת ודעה
כי לית טעמא דהואיל
והותר. וי"ל ללגעת לא יוכל
לומר ק דמאי לית טעמא
הואיל וכו'. משמע שאל
היה אסור מקדש לכן
ולעולם יוכל המצוה ליכנס
בשער נקטור שמה שמה
ליה אלא כהא (שי"ן) הואיל
להכניס ידיו לכהונת: